

Datum: 25.05.2017

Medij: Happy

Emisija: Dobro jutro Srbijo

Autori: Redakcija

Teme: Ekonomski institut

	Početak	Trajanje
Emisija	25.05.2017 04:30:00	400:00
Prilog	25.05.2017 05:36:00	12:30

Naslov: Gost Sanja Filipović, Ekonomski institut

10008

Voditelj:

Nastavljamo dalje jutarnji program Televizije Happy. Sledeći naš gost, tačnije gošća je Sanja Filipović, profesorka sa Fakulteta Singidunum. U ovoj situacija ona nam dolazi pre svega sa Ekonomskog instituta jel tako? Dobro jutro i dobrodošli kod nas.

Prof dr Sanja Filipović, Univerzitet Singidunum:

Dobro jutro i bolje Vas našla.

Voditelj:

Recite mi šta je to novo, obzirom da je naša tema o kojoj ćemo razgovarati danas vezana za mala i srednja preduzeća pa ne bi bilo loše da krenemo iz perspektive razmišljanja o tome postoji li nešto novo što bi ljudi koji se bave malim i srednjim preduzećima trebali da znaju?

Prof dr Sanja Filipović, Univerzitet Singidunum:

Pa ono što je novo, svakako je da je pregovaračko poglavlje koje se odnosi na preduzetništvo i industrijsku politiku za pristupanje Srbije Evropskoj uniji ovoreno krajem februara da budem precizna 27. Februara i to je poglavlje koje se odnosi baš na politiku preduzetništva. E sad šta je zapravo to preduzetništvo i koliko ono nama znači najbolje da ilustrujem nekim podacima. A ko vam kažem da u Srbiji posluje oko 325 hiljada preduzeća, malih i srednjih preduzeća i da ona čine 99,8% ukupno registrovanih svih privrednih subjekata već možete da stvorite sliku koliko je nama taj sektor preduzetništva jako bitan i još ukoliko tome dodamo činjenicu da mala i srednja preduzeća zapošljavaju dve trećine ukupno angažovane radne snage u Srbiji to je zakon velikih brojeva jel tako?

Voditelj:

Tako je, tu ste nam sada zaista slikovito opisali otprilike celu situaciju vezano za mala i srednja preduzeća pa čak i one koji se ne bave ovom tematikom negde im je jasno kako stoje stvari. E sad, volela bih da mi kažete sektor malih i srednjih preduzeća, koliko on sam utiče na samu privredu Srbije? Ja verujem da tu ima nekakvog uticaja.

Prof dr Sanja Filipović, Univerzitet Singidunum:

Izuzetno je značajan zato što doprinosi sa 32% stvaranja bruto domaćeg proizvoda Srbije. Rekla sam da od tog ukupnog broja preduzeća najbrojniji su preduzetnici, znači privredna društva organizovana kao preduzetnici, a uglavnom su kada posmatrate po karakteristikama privredne subjekte, uglavnom najveće preko 94% radi se zapravo o malim preduzećima. Kad kažem malim preduzećima mislim na onaj segment preduzeća koji broje do 10 zaposlenih. E sada kada poredimo situaciju u Srbiji, i prosek Evropske unije, mogli bismo reći kada posmatramo te brojeve dakle strukturu sektora malih i srednjih preduzeća u Srbiji i Evropskoj uniji, tu smo približno isti. Zato što i u Evropskoj uniji na svakih 100 preduzeća, 99 su zapravo mala i srednja preduzeća. Ono štomi imamo lošije pokazatelje u odnosu na Evropsku uniju jesu ti kvalitativni pokazatelji. Šta zapravo hoću da kažem, probelm je produktivnost. Zato što naša preduzeća, naša mala i srednja preduzeća su čak 4,7% 4,7 puta zaostaju za prosekom Evropske unije. Da budem još ilustrativnija, znači da naše malo srednje preduzeće je tri puta manje produktivno od jednog preduzeća recimo iz Slovenije. Velik problem predstavlja, to se naravno odražava na konkurentnost. Tako da naša mal i srednja preduzeća kad posmatrate svega nekih 4-5% je u situaciji da izvozi. I onda se pitamo pa dobro ko čini ta naša mala i srednja preduzeća. To su preduzeća koja su pre svega registrovana u oblasti trgovine i prerađivačke industrije. Ali prerađivačke industrije koja nije toliko tehnički tehnološki sofisticirana. Jer svega nekih 9-10% preduzeća spada u te srednje i visoko tehnološke grane privrede.

Voditelj:

To je tako kod nas ili u Evropskoj uniji?

Prof dr Sanja Filipović, Univerzitet Singidunum:

Ne, to je tako kod nas nažalost. Naša preduzeća treba da se osnaže i da idu ka tim tehnološkim zahtevnijim fazama. Da budu konkurentniji.

Voditelj:

Hajde malo da nam opišete kakav je to ambijent u kojem posluju ova preduzeća, možda će nam tako biti jasnije sve ono što ste ispričali.

Prof dr Sanja Filipović, Univerzitet Singidunum:

Pa sigurna sam da su Vaši gledaoci već čuli, dosta se o tome pričalo naročito jesenas kada je ostvaren velik napredak na lestvici Doing business gde je Srbija napredovala i došla je do zapaženog 47.mesta. Pre svega zahvaljujući u odnosu na sve druge zemlje, zahvaljujući primeni elektronskih građevinskih dozvola i to je zaista velik napredak. Čuli smo i da je cilj da u narednom periodu dođemo u prvih 30

Naslov: Gost Sanja Filipović, Ekonomski institut

zemalja. Prošle godine je Srbija ušla u grupu 10 najbolje reformisanih privreda, barem tako smo zvanično i proglašeni, ali to ne znači da je posao završen. Naime, tek treba dosta stvari uraditi. Evo pomenuću da prema toj istoj lestvici koja posmatra veći broj parametara Srbija se recimo jako loše rangira u pogledu pristupa finansijama za mala i srednja preduzeća. Tu smo na nekom 124.poziciji. Isto tako imamo problem u pogledu izvršenja ugovora. Gde jedan stečajni postupak traje po dve godine, a jedna trećina se tek naplati potraživanja. Isto tako velik problem predstavlja i nezavisnost sudstva. I tu smo rangirani na 122.poziciji. Kada pitate preduzetnike, privrednike šta je po njima veliki problem za njihovo poslovanje sigurna sam da će svi navesti dve ili tri stvari. A to su recimo visoki administrativni troškovi, visoki parafiskalni nameti, mislim na takse i na naknade. I visoki porezi na zarade, visoki porezi i zarade. Ekonomski institut je prošle godine radio jedno vrlo interesantno istraživanje čiji je fokus baš bio na preduzetništvu za mlade. Cilj tog istraživanja je bio da u neposrednom kontaktu sa mladim preduzetnicima vidimo šta su to njihovi problemi, na šta se oni žale. I znate baš u tom direktnom kontaktu sa mladim preduzetnicima mi smo potvrdili ono što smo zapravo i slutili. Da su porezi na zarade i doprinosi još uvek najveće opterećenje za jednog mladog preduzetnika koji tek što je počeo da radi, a svaki mesec ima obavezu da isplaćuje poreze.

Voditelj:

Da, postoji nešto što se zove akt o malom biznisu tako mi se čini, možete li da nam objasnite kakav je akt u pitanju?

Prof dr Sanja Filipović, Univerzitet Singidunum:

Jeste, akt je zapravo akt Evropske unije, akt o malom biznisu. Kojim se uređuje generalno cela politika preduzetništva. Ono što je bitno za taj akt u malom biznisu jeste da on potencira misliti o malima. Prvo misliti o malima, drugim rečima kada se god definiše neka mera treba razmišljati kako će ta mera delovati na malo i srednje preduzeće. I analizirati koji su to efekti upravo na mala i srednja preduzeća. Akt o malom biznisu je inače integrisan i u naše zakonodavstvo i počiva na nekih 10 principa, ali da ne bih nabrajala svih 10 principa ja ću reći da je suština u tome da se unapredi upravo ono što smo rekli, kompletna poslovna klima, poslovno okruženje, pristup finansijama i da se unapredi pristup stranim tržištima i generalno da se promoviše preduzetništvo.

Voditelj:

Da ja verujem da ćete se negde složiti sa mnom kada kažem da u poslednje vreme sve više pričamo o ženskom preduzetništvu. Sve više žena koje se ohrabruju, ulaze u preduzetništvo i pokušavaju da se na tom polju ostvare. Kakvo je Vaše viđenje tog dela?

Prof dr Sanja Filipović, Univerzitet Singidunum:

Kada se kaže žensko preduzetništvo zapravo se misli na to da žene treba da uzmu aktivnu ulogu, aktivnu ulogu u smislu da započnu svoj posao i da jednostavno se aktiviraju na tržištu rada zato što velik procenat preko 50% njih uopšte nije na tržištu rada. To je opet kontradiktorno podatku da oko 60% naših žena ima fakultetsku diplomu. Generalno i na rukovodećim pozicijama u preduzećima u kojima rade su manje zastupljene žene. Ali pored žena ja bih još dala značaj i mladima.

Voditelj:

Ovo omladinsko preduzetništvo.

Prof dr Sanja Filipović, Univerzitet Singidunum:

Omladinsko preduzetništvo je jako bitno, bitno iz tog razloga što svega 7% mladih su u kategoriji da su samozaposleni. A sa druge strane ne treba zaboraviti tu poražavajuću činjenicu da je naša zemlja na 137. Od 138 zemalja u svetu po odlivu mozgova. Do prošle godine smo bili najlošiji, sada smo se za jednu poziciju hajde da kažem poboljšali smo rejting ali i dalje smo na začelju zemalja po odlivu mladih ljudi. I zato upravo mislim da je jako bitno menjati svest o tome šta je to preduzetništvo i menjati svest kod mladih ljudi kako da se uključe i kako da budu samozaposleni da im nađu svoje mesto. I da ih zadržimo u našoj zemlji.

Voditelj:

Da ih ohrabrimo i zapravo im pokažemo taj put i način kako da dodđu do rezultata koji su željeni. Dobro svakako za ovu priču važno je i da vidimo kakav je udeo države. Evo Vi ste na neki način napomenuli nešto što je jako značajno i važno. A to je to krvoliptanje koje vidimo u odlivu mozgova. Međutim postoji nešto što se zove subvencija, nešto iza čega stoji država. kako tu stoje stvari?

Prof dr Sanja Filipović, Univerzitet Singidunum:

Pa država je prošle godine pokrenula, zapravo je proglasila 2016 godinu godinu preduzetništva, posle toga je najavljena, zapravo decenija preduzetništva. Prošle godine je pokrenuto 30 programa finansijske i nefinansijske podrške. U vrednosti od 16 milijardi dinara. Ove godine je najavljeno nekih 18 hiljada

Datum: 25.05.2017

Medij: Happy

Emisija: Dobro jutro Srbijo

Autori: Redakcija

Teme: Ekonomski institut

	Početak	Trajanje
Emisija	25.05.2017 04:30:00	400:00
Prilog	25.05.2017 05:36:00	12:30

Naslov: Gost Sanja Filipović, Ekonomski institut

dinara koji će biti usmereni u razne kao što rekoх programe. U pitanju su 34 programa koji se odnose upravo i na promociju preduzetništva za mlade, i žensko preduzetništvo i programe samozapošljavanja i bespovratna pomoć i slično. Dakle država radi na tome, značajna sredstva se već investiraju. U tom pravcu e sada je bitno obezbediti i kontinuitet.

Voditelj:

Da, ovo je čini mi se trenutak kada ćemo završiti naš razgovor, ne samo zbog činjenice da smo potrošili vreme za isti već i stavili smo tačku na našu priču jer ste nam odgovorili upravo na ključno i važno pitanje upravo za mnoge. A to je dakle da se u ovom momentu nalazimo u situaciji kada su subvencije u pitanju na ovom nivou na kom jesu. Hvala Vam mnogo što ste bili ovog jutra sa nama. Hvala što ste ustali ovako rano i došli i objasnili nam u kom su stanju i pozicijama mala i srednja preduzeća.

Prof dr Sanja Filipović, Univerzitet Singidunum:

Hvala najlepše.